

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ

©2026 АНДРУШКІВ І. П.

УДК 005.35:005
JEL: M10; M14; Q01; Q56; L21

Андрушків І. П. Управління підприємством на засадах сталого розвитку: теоретичні засади та практичні аспекти реалізації

Зростання глобальних викликів, пов'язаних із забезпеченням економічної стабільності, соціальної відповідальності та екологічної безпеки, зумовлює необхідність трансформації підходів до управління підприємствами на засадах сталого розвитку. У сучасних умовах конкурентоспроможність суб'єктів господарювання дедалі більше залежить від здатності інтегрувати принципи сталості в систему корпоративного управління, забезпечуючи збалансоване поєднання економічних, соціальних та екологічних цілей. Формування соціально відповідальної моделі управління, заснованої на системі цінностей, сприяє підвищенню ефективності управлінських рішень, зміцненню довіри зацікавлених сторін і створенню довгострокових конкурентних переваг. Метою статті є дослідження ролі сталого розвитку в системі управління підприємством та обґрунтування теоретико-методичних засад сталого управління на мікрорівні шляхом уточнення його сутності, основних принципів і особливостей реалізації в сучасній системі корпоративного менеджменту. У статті досліджено сучасні підходи до впровадження принципів сталого розвитку в діяльність підприємств, проаналізовано основні форми соціальної відповідальності бізнесу та визначено їх характерні особливості. Обґрунтовано роль системи цінностей як основи формування ефективного механізму сталого управління, встановлено ключове значення економічних, соціально-екологічних і морально-етичних орієнтирів у процесі прийняття управлінських рішень. Запропоновано авторське трактування сутності управління підприємством на засадах сталого розвитку, виокремлено його основні характеристики, а також проаналізовано особливості інтеграції принципів сталості в процес формування ланцюгів створення вартості. Крім того, обґрунтовано послідовність прийняття управлінських рішень, спрямованих на забезпечення сталого функціонування підприємств, і визначено основні переваги, які отримують організації внаслідок впровадження концепції сталого розвитку в систему менеджменту. Зважаючи на зростаючу актуальність реалізації Цілей сталого розвитку, посилення вимог до корпоративної соціальної відповідальності та необхідність адаптації українських підприємств до сучасних економічних і європейських інтеграційних процесів, подальші дослідження теоретичних і практичних аспектів управління підприємствами на засадах сталого розвитку залишаються актуальними та перспективними.

Ключові слова: сталий розвиток; менеджмент; підприємство; соціальна відповідальність; корпоративне управління; цінності; стратегічний розвиток; конкурентні переваги.

Табл.: 3. **Бібл.:** 19.

Андрушків Ірина Петрівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту організацій, Національний університет «Львівська політехніка» (вул. Степана Бандери, 12, Львів, 79013, Україна)

E-mail: iraan@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4237-9931>

UDC 005.35:005
JEL: M10; M14; Q01; Q56; L21

Andrushkiv I. P. Managing a Business on the Principles of Sustainable Development: Theoretical Foundations and Practical Implementation Aspects

The rise of global challenges related to ensuring economic stability, social responsibility, and environmental safety necessitates a transformation of enterprise management approaches based on the principles of sustainable development. In the current environment, the competitiveness of business entities increasingly depends on their ability to integrate sustainability principles into their corporate governance systems, thereby ensuring a balanced combination of economic, social, and environmental goals. Developing a socially responsible management model based on a value system enhances the efficiency of managerial decisions, strengthens stakeholder trust, and creates long-term competitive advantages. The article aims to examine the role of sustainable development within the enterprise management system and to substantiate the theoretical and methodological foundations of sustainable management at the micro-level by clarifying its essence, core principles, and implementation specifics within modern corporate management. The article examines modern approaches to implementing sustainable development principles in corporate operations, analyzes the main forms of corporate social responsibility, and identifies their distinctive features. The article substantiates the role of a value system as the foundation for establishing an efficient sustainable management mechanism and highlights the critical importance of economic, socio-ecological, and moral-ethical guidelines in the managerial decision-making process. The article proposes an original interpretation of the essence of enterprise management based on sustainable development principles, identifies its key characteristics, and analyzes the specifics of integrating sustainability principles into the value chain formation process. Furthermore, the article substantiates the sequence of managerial decision-making aimed at ensuring the sustainable operation of enterprises and outlines the primary benefits organizations derive from implementing the sustainable development conception within their management systems. Given the growing importance of implementing the Sustainable Development Goals, the tightening of requirements for corporate social responsibility, and the need for Ukrainian enterprises to adapt to modern economic and European integration processes, further research into the theoretical and practical aspects of enterprise management based on sustainable development principles remains relevant and promising.

Keywords: sustainable development; management; enterprise; social responsibility; corporate governance; values; strategic development; competitive advantages.

Tabl.: 3. **Bibl.:** 19.

Andrushkiv Iryna P. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management of Organizations, National University «Lviv Polytechnic» (12 Stepana Bandery Str., Lviv, 79013, Ukraine)

E-mail: iraan@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4237-9931>

В умовах сучасних глобальних трансформацій концепція сталого розвитку набуває дедалі більшого значення як на міжнародному, так і на національному рівнях, а забезпечення довгострокової ефективності діяльності суб'єктів господарювання стає неможливим без урахування економічних, соціальних та екологічних аспектів розвитку.

Сучасний бізнес активно інтегрує принципи сталого розвитку в систему корпоративного управління через впровадження екологічних інновацій, реалізацію програм корпоративної соціальної відповідальності та застосування прозорих механізмів управління. Це дозволяє не лише підвищувати ефективність використання ресурсів і зміцнювати конкурентні позиції підприємств, а й формувати позитивний соціальний та екологічний ефект. Особливої актуальності управління на засадах сталого розвитку набуває в умовах воєнних викликів та післявоєнного відновлення економіки України. Відновлення виробничого потенціалу, модернізація економічної системи та забезпечення соціальної стійкості потребують впровадження управлінських підходів, орієнтованих на довгостроковий розвиток. У цьому контексті стале управління розглядається як важливий інструмент підвищення конкурентоспроможності підприємств, зміцнення їх адаптаційних можливостей і створення передумов для збалансованого економічного зростання в майбутньому.

ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ ТА АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Проблематика управління на засадах сталого розвитку останніми роками привертає значну увагу як науковців, так і практиків. Теоретичні та методичні засади цього напрямку розробляли численні вітчизняні дослідники, зокрема Гавриленко Т. В., Міх О. М., Дяченко С. В., Миколайчук М. М., Кусп'як І. С., Лантратов М. С., Метеленко Н., Степаненко С. В., Степаненко Т. О., Шарапов В., Хахалев Д. О., Бицюра Ю., Пилипенко С. М., Сабовчик А. І., Семигуліна І. Б., Тарасюк О. В. та інші [1–19].

Однак, незважаючи на вагомий науковий доробок зазначених учених, низка питань управління на засадах сталого розвитку залишається недостатньо дослідженою. Зокрема, потребують подальшого наукового обґрунтування механізми інтеграції принципів сталого розвитку в систему стратегічного та оперативного управління підприємствами, методичні підходи до оцінювання ефективності управлінських рішень з урахуванням економічних, соціальних і екологічних критеріїв, а також інструменти моніторингу досягнення цілей сталого розвитку.

МЕТА І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета статті – дослідження ролі сталого розвитку в системі управління підприємством та обґрунтування теоретико-методичних засад сталого управління на мікрорівні шляхом уточнення його сутності, основних принципів і особливостей реалізації в сучасній системі корпоративного менеджменту.

Методи дослідження. Використані в роботі методи дозволили: проаналізувати й окреслити особливості щодо сутності досліджених питань – *метод системного аналізу та синтезу*; узагальнити наукові та практичні підходи стосовно ролі сталого розвитку в системі управління підприємством – *абстрактно-логічний метод*; визначити найбільш актуальні особливості та сформулювати висновки – *системно-логічний метод*.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

В умовах динамічних трансформацій світової економіки одним із ключових завдань сучасного менеджменту є забезпечення довгострокової стабільності та конкурентоспроможності підприємств. У зв'язку з цим особливого значення набуває впровадження принципів сталого розвитку, які дозволяють поєднувати економічну ефективність із раціональним використанням ресурсів, соціальною відповідальністю та екологічною безпекою. Такий підхід сприяє не лише підвищенню результативності діяльності компанії, а й створенню передумов для її стійкого функціонування в умовах зростаючої невизначеності зовнішнього середовища.

Концепція сталого розвитку сформувалася як відповідь на негативні наслідки традиційних моделей економічного зростання, орієнтованих переважно на збільшення обсягів виробництва та споживання без належного врахування екологічних і соціальних обмежень.

Зазначимо, що наукові підходи до трактування сталого управління акцентують увагу на раціональному використанні ресурсів, запобіганні їх виснаженню та забезпеченні довгострокової стійкості соціально-економічних систем.

Сучасні дослідники [4; 5; 7] розглядають стале управління як сукупність управлінських практик і методів, що забезпечують тривалий розвиток організації та її адаптацію до змін зовнішнього середовища. Вітчизняні науковці [6; 9; 11; 16] наголошують, що така система управління повинна ґрунтуватися на принципах комплексності, системності та синергетичної взаємодії, передбачати соціально відповідальне інвестування та безперервний характер реалізації відповідних заходів.

Крім того, управління на засадах сталого розвитку має враховувати ризики, кризові явища та

потенційні загрози, забезпечуючи своєчасне реагування на виклики зовнішнього середовища. На думку дослідників [4; 6; 7], ефективність такого підходу значною мірою залежить від узгодженості цілей на різних рівнях управління – від окремого підприємства до регіонального та державного рівнів.

Особливого значення концепція сталого управління набуває в умовах подолання наслідків воєнних дій та післявоєнного відновлення економіки. Загалом більшість науковців сходяться на тому, що впровадження принципів сталого розвитку в систему менеджменту має стратегічний характер і потребує належного фінансового забезпечення, ефективного корпоративного управління та високої організаційної культури.

Отже, сталий розвиток у сучасних умовах виступає не лише суспільною цінністю, а й ефективним інструментом стратегічного управління підприємством. Компанії, які інтегрують принципи сталості у свою діяльність, отримують додаткові можливості для зміцнення ринкових позицій, підвищення інвестиційної привабливості та зниження операційних ризиків.

Управління на засадах сталого розвитку також являє собою сучасний підхід до менеджменту, який передбачає розроблення, оцінювання та реалізацію стратегічних рішень, спрямованих на досягнення економічної ефективності, соціальної відповідальності та екологічної збалансованості.

Система управління сталим розвитком підприємства базується на прийнятті рішень, що враховують інтереси всіх зацікавлених сторін та орієнтуються на загальнолюдські цінності. У цьому контексті управлінські рішення повинні поєднувати економічні, соціальні та етичні аспекти розвитку організації.

Економічна складова сталого управління спрямована на забезпечення фінансової стійкості підприємства та створення ресурсної бази для реалізації екологічних і соціальних програм. Прибуток у такій системі розглядається не лише як кінцевий результат господарської діяльності, а й як інструмент довгострокового інвестування у проекти сталого розвитку. Відповідно, поряд із досягненням фінансових показників важливого значення набуває створення соціальної та екологічної цінності для всіх учасників бізнес-процесів.

Соціальний вимір управління передбачає врахування потреб працівників, їхніх сімей, місцевих громад та інших суспільних груп, на які впливає діяльність підприємства. Реалізація таких підходів сприяє формуванню сприятливого соціального середовища, розвитку корпоративної культури, підвищенню рівня соціальної інтеграції та зміцненню довіри до бізнесу.

У довгостроковій перспективі це позитивно впливає на продуктивність праці, мотивацію персоналу та ефективність управлінських процесів.

Важливе місце в системі сталого управління займають морально-етичні цінності. На відміну від економічних і соціальних мотивів, вони орієнтовані насамперед на суспільне благо та відповідальне ставлення до майбутніх поколінь. Саме етичні принципи формують світоглядну основу концепції сталого розвитку, тоді як соціальні цінності визначають напрями її реалізації, а економічні механізми забезпечують практичне втілення поставлених цілей [3–5; 16; 17].

Таким чином, ефективність управління на засадах сталого розвитку значною мірою залежить від узгодженості економічних, соціальних і етичних складових діяльності підприємства. Кожна з них має власну мету, набір інструментів реалізації та очікувані результати, проте лише їх комплексне застосування забезпечує формування цілісної системи сталого управління. Економічна складова створює фінансові передумови для розвитку, соціальна сприяє формуванню людського капіталу та зміцненню взаємовідносин із суспільством, а етична забезпечує відповідальність і прозорість бізнес-процесів. Взаємозв'язок цих складових у системі управління сталим розвитком підприємства представлено в *табл. 1*.

Дані *табл. 1* свідчать, що досягнення сталого розвитку підприємства можливе лише за умови комплексного поєднання економічних, соціальних і етичних пріоритетів у процесі управління. Ігнорування будь-якої зі складових може призвести до порушення балансу інтересів зацікавлених сторін і зниження ефективності діяльності підприємства. Тому сучасна система управління повинна орієнтуватися на інтеграцію фінансових результатів із соціальною відповідальністю та етичними принципами ведення бізнесу, що забезпечує довгострокову конкурентоспроможність і стійкість організації в умовах динамічного зовнішнього середовища.

Важливе значення відіграють принципи сталого розвитку, оскільки ефективно їх впровадження у діяльність підприємства передбачає комплексний підхід до управління, який охоплює економічні, соціальні, екологічні та управлінські аспекти функціонування організації. Кожна із зазначених складових виконує важливу роль у формуванні довгострокової конкурентоспроможності підприємства та забезпеченні його стійкості до викликів зовнішнього середовища. Взаємозв'язок між ключовими напрямками управлінської діяльності та очікуваними результатами реалізації принципів сталого розвитку наведено в *табл. 2*.

Таблиця 1

Взаємозв'язок складових системи управління сталим розвитком підприємства

Складова системи	Ключова мета	Основні інструменти реалізації	Очікувані результати
Економічна	Забезпечення фінансової стійкості та економічного зростання	Стратегічне планування, інвестиції, управління ресурсами, інновації	Прибутковість, конкурентоспроможність, фінансова стабільність
Соціальна	Підвищення добробуту працівників та суспільства	Соціальні програми, розвиток персоналу, корпоративна соціальна відповідальність	Зростання продуктивності праці, лояльність персоналу, позитивна репутація
Етична	Забезпечення відповідального ведення бізнесу	Корпоративна етика, прозорість діяльності, дотримання принципів доброчесності	Довіра стейкхолдерів, соціальна легітимність бізнесу, підтримка сталого розвитку
Інтегрований результат	Досягнення збалансованого розвитку підприємства	Узгодження економічних, соціальних та етичних цілей	Довгострокова стійкість і створення цінності для всіх зацікавлених сторін

Джерело: складено автором на основі [2; 4; 6; 15–17].

Таблиця 2

Основні складові системи управління підприємством на засадах сталого розвитку

Складова сталого розвитку	Зміст управлінської діяльності	Очікувані результати
Економічна	Забезпечення фінансової стійкості, ефективне використання ресурсів, інноваційний розвиток	Підвищення прибутковості та конкурентоспроможності
Соціальна	Захист прав працівників, розвиток людського капіталу, підтримка місцевих громад	Зростання лояльності персоналу та соціальної довіри
Екологічна	Мінімізація негативного впливу на довкілля, впровадження екологічних технологій	Зменшення екологічних ризиків і витрат
Управлінська (ESG)	Прозорість діяльності, етичне управління, взаємодія зі стейкхолдерами	Підвищення інвестиційної привабливості та репутації підприємства

Джерело: складено автором на основі [12–14; 19].

Серед основних складових управління сталим розвитком у межах ланцюгів створення вартості доцільно виокремити такі:

1. *Раціональна політика закупівель та постачання.* Управлінські рішення в цій сфері мають бути спрямовані на використання екологічно безпечних ресурсів, впровадження принципів циркулярної економіки та скорочення негативного впливу на довкілля.
2. *Екологізація логістичних процесів.* Важливим завданням є модернізація систем транспортування, зберігання та розподілу продукції з метою зменшення викидів парникових газів і підвищення енергоефективності операційної діяльності.
3. *Забезпечення прозорості діяльності.* Відкритість інформації щодо економічних, соціальних і екологічних результатів роботи

підприємства сприяє зміцненню довіри між компанією та її стейкхолдерами, а також підвищує репутаційну стійкість бізнесу.

4. *Розвиток систем моніторингу й аналітики.* Використання сучасних інформаційно-аналітичних інструментів для оцінювання показників сталого розвитку в режимі реального часу створює основу для обґрунтованого прийняття управлінських рішень та своєчасного коригування стратегії розвитку підприємства [1; 4; 8; 17].

У сучасних умовах господарювання управління на засадах сталого розвитку поступово трансформується в окремий напрям менеджменту, який характеризується комплексним баченням процесів розвитку підприємства та орієнтацією на довгострокові результати. На відміну від традиційних підходів, що зосереджуються переважно на досяг-

ненні короткострокових фінансових показників, зокрема зростанні доходів і прибутку, концепція сталого управління враховує ширший спектр чинників. В її основі лежить поєднання економічних, соціальних та етичних принципів, що дозволяє оцінювати вплив діяльності підприємства не лише на власні результати, а й на суспільство, економіку та навколишнє середовище. Такий підхід сприяє досягненню гармонії між економічною ефективністю, соціальною відповідальністю та екологічною безпекою, створюючи передумови для стабільного розвитку бізнесу в майбутньому [2; 7].

З огляду на це, управління на засадах сталого розвитку доцільно розглядати як цілісну систему прийняття управлінських рішень, що інтегрує соціальні, економічні та морально-етичні аспекти функціонування підприємства. Її основною метою є забезпечення довгострокової конкурентоспроможності організації, підвищення рівня її соціальної відповідальності та формування стійких переваг у мінливому зовнішньому середовищі.

Аналіз теоретичних засад концепції сталого розвитку дозволяє виокремити низку *ключових характеристик сталого управління*:

- ✦ По-перше, воно забезпечує здатність підприємства адаптуватися до змін ринкового середовища, своєчасно реагувати на ризики та ефективно протидіяти зовнішнім загрозам.
- ✦ По-друге, таке управління спрямоване на створення цінності як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі.
- ✦ По-третє, поряд із фінансовими цілями воно враховує суспільні, екологічні та соціально-економічні пріоритети.

- ✦ По-четверте, його успішна реалізація потребує високого рівня корпоративної культури, а також відповідального ставлення менеджменту та персоналу до наслідків власної діяльності (табл. 3) [2; 3; 10].

Актуалізація концепції сталого розвитку в сучасному бізнес-середовищі зумовлена впливом низки зовнішніх і внутрішніх факторів, які суттєво змінюють умови функціонування підприємств. Екологічні загрози, соціальні виклики, посилення конкуренції, зростання вимог до прозорості бізнесу та наслідки воєнних подій спонукають суб'єктів господарювання переглядати традиційні підходи до управління. За таких умов забезпечення довгострокової ефективності діяльності підприємства потребує інтеграції принципів сталого розвитку в усі сфери управлінської діяльності.

Інтеграція принципів сталого розвитку в систему управління підприємством вимагає глибокого усвідомлення нових підходів і ціннісних орієнтирів, які мають стати основою процесу прийняття управлінських рішень. Важливою передумовою успішної реалізації таких змін є узгодження стратегічних інтересів, цілей та цінностей власників бізнесу, керівництва всіх рівнів і працівників організації. Досягнення високого рівня сталості менеджменту можливе лише за умови системного підходу до впровадження відповідних принципів та дотримання логічної послідовності етапів розроблення, ухвалення й реалізації управлінських рішень, спрямованих на забезпечення довгострокового розвитку підприємства.

Запровадження принципів сталого розвитку в управлінську практику потребує не лише фор-

Таблиця 3

Ключові характеристики сталого управління підприємством

№ з/п	Характеристика сталого управління	Зміст і особливості прояву
1	Адаптивність до змін зовнішнього середовища	Забезпечує здатність підприємства оперативно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури, виявляти ризики, адаптуватися до нових умов господарювання та ефективно протидіяти зовнішнім загрозам
2	Орієнтація на довгострокове створення цінності	Передбачає формування та підтримку економічної ефективності підприємства як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі, забезпечуючи його стійкий розвиток і конкурентоспроможність
3	Комплексність цілей розвитку	Поєднує досягнення фінансових результатів із реалізацією екологічних, соціальних і суспільних пріоритетів, сприяючи збалансованому розвитку підприємства
4	Відповідальність та корпоративна культура	Базується на високому рівні корпоративної культури, етичних принципах ведення бізнесу та усвідомленні менеджментом і працівниками відповідальності за результати та наслідки своєї діяльності

Джерело: сформовано автором на основі [2; 3; 10; 14].

мального дотримання стандартів, а й глибокої трансформації системи цінностей, на якій базуються управлінські рішення. Ефективність таких змін значною мірою залежить від узгодженості інтересів власників бізнесу, менеджменту та персоналу, а також від їх готовності підтримувати спільні стратегічні цілі. Саме тому підвищення рівня сталості організації передбачає поетапне впровадження відповідних принципів у всі управлінські процеси та механізми прийняття рішень [5].

Практика впровадження сталого управління демонструє низку переваг для підприємств. Насамперед це стосується зниження ризиків завдяки своєчасному виявленню та врахуванню екологічних, соціальних і управлінських загроз. Важливим результатом є також зміцнення ділової репутації та формування позитивного іміджу компанії серед клієнтів, інвесторів, працівників і партнерів. Крім того, дотримання принципів сталого розвитку сприяє відповідності законодавчим і нормативним вимогам, що дозволяє мінімізувати юридичні ризики та уникати можливих санкцій.

ВИСНОВКИ

Сучасні умови функціонування підприємств характеризуються активним впровадженням принципів сталого розвитку в систему корпоративного управління. Така трансформація потребує переосмислення традиційних підходів до менеджменту та вдосконалення існуючих управлінських механізмів з урахуванням необхідності досягнення економічних, соціальних і екологічних цілей. У відповідь на зростаючі вимоги суспільства щодо відповідального ведення бізнесу сформувалися різні моделі реалізації принципів сталого розвитку, серед яких особливе місце займають корпоративна соціальна відповідальність, соціально відповідальне підприємництво, міжсекторальні партнерства та благодійні ініціативи. Незважаючи на відмінності у формах реалізації, усі вони ґрунтуються на поєднанні економічних інтересів із соціальними та етичними цінностями, що сприяє підвищенню рівня відповідальності бізнесу та зміцненню його довгострокової стійкості.

Перехід до системи управління, орієнтованої на принципи сталого розвитку, є складним і багатоетапним процесом, успішність якого залежить від особливостей діяльності підприємства, рівня його організаційної зрілості та характеру взаємодії із зацікавленими сторонами. Одним із ключових напрямів такої трансформації є формування сталих ланцюгів створення вартості, що забезпечують інтеграцію екологічних, соціальних і економічних критеріїв у всі етапи діяльності компанії. Важливу роль у цьому процесі відіграють міжнародні стандарти та

внутрішні корпоративні регламенти, які визначають орієнтири відповідального управління та сприяють підвищенню ефективності бізнес-процесів.

Отже, впровадження принципів сталого розвитку в систему менеджменту створює передумови для гармонійного поєднання фінансових і нефінансових результатів діяльності підприємства. Такий підхід дозволяє не лише забезпечити стабільне економічне зростання, а й підвищити рівень довіри з боку стейкхолдерів, зміцнити конкурентні позиції організації та сприяти досягненню довгострокових цілей суспільного розвитку. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Бицюра Ю. В., Манжула Є. В., Ілюхіна В. В. Проблеми забезпечення сталого розвитку в Україні. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 1. С. 49–55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-7>
2. Bavyko O., Bondarchuk M. Trends in the development of the world food market. *Modern science – Moderni věda*. 2019. № 3. P. 5–13. URL: https://www.nemoros.cz/_files/ugd/b7f2f7_504f6cb9d0204502876c1d2463e439ba.pdf#page=5
3. Гавриленко Т. В., Міх О. М. Сталий розвиток в системі управління підприємством. *Причорноморські економічні студії*. 2025. Вип. 95. С. 25–31. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.95-3>
4. Дяченко С. В. Особливості механізму забезпечення сталого розвитку регіонів. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. № 1. С. 90–93. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2019-1\(55\)-90-93](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2019-1(55)-90-93)
5. Миколайчук М. М., Куспляк І. С., Лантратов М. С. Особливості забезпечення сталого розвитку регіонів України у післявоєнний період. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2023. № 2. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156.2023.2.8>
6. Метеленко Н., Воронкова В., Нікітенко Н., Венгер О., Архіпов В. Становлення і розвиток концепції економіки та управління бізнесом в умовах сучасних динамічних змін. *Humanities Studies*. 2025. Вип. 22. С. 252–261. DOI: <https://doi.org/10.32782/hst-2025-22-99-28>
7. Пилипенко С. М. Стратегічне управління підприємством на засадах концепції сталого розвитку. *Економіка та суспільство*. 2020. Вип. 21. С. 79–85. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2019-20-47>
8. Сабовчик А. І., Попович А. М. Визначення поняття та цілі сталого розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2024. Вип. 86. Ч. 5. С. 415–422. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.5.61>
9. Степаненко С. В. Сучасний стан інвестиційного забезпечення інклюзивного розвитку суб'єктів агробізнесу. *Економічний простір*. 2023. № 185. С. 43–48. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/185-8>

10. Степаненко Т. О. Теоретичні та методичні засади сталого розвитку підприємства. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія «Економіка і управління»*. 2020. Т. 31. № 6. С. 136–141.
DOI: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-6-23>
11. Семигуліна І. Б., Ярошенко І. В. Перспективи публічного управління просторовим розвитком на засадах «зеленої» економіки: місцеві та регіональні інструменти підтримки розробки і реалізації проєктів «зеленої» металургії для від оновлення регіонів та територій України. *Бізнес Інформ*. 2026. № 2. С. 61–69.
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-2-61-69>
12. Тарасюк О. В. Управління змінами в забезпеченні сталого розвитку підприємств харчової галузі. *Бізнес Інформ*. 2024. № 12. С. 317–325.
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-12-317-325>
13. Цілі сталого розвитку 2016–2030. URL: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytkutysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>
14. Шарапов В. С. Формування концепції антикризового менеджменту в умовах воєнного часу. *Humanities Studies*. 2023. Вип. 14. С. 196–207.
DOI: <https://doi.org/10.32782/hst-2023-14-91-22>
15. Хахалев Д. О. Формування системи управління бізнесом на засадах сталого розвитку. *Економічний простір*. 2024. № 191. С. 424–429.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/191-72>
16. Хахалев Д. О. Оцінка забезпеченості сталого розвитку підприємства. *Бізнес Інформ*. 2024. № 5. С. 338–344.
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-5-338-344>
17. UNCTAD 2022. Tapering in a Time of Conflict. URL: <https://unctad.org/system/files/officialdocument/tdr2021update1en.pdf>
18. United Nations. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. URL: <https://sdgs.un.org/2030agenda>
19. World Bank. Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA3), 2024. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099021324115085807/pdf/P1801741bea12c012189ca16d95d8c2556a.pdf>
- mechanism for ensuring sustainable development of regions]. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu*, 1, 90–93.
[https://doi.org/10.12958/1817-3772-2019-1\(55\)-90-93](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2019-1(55)-90-93)
- Havrylenko T. V. & Mikh O. M. (2025). Stalyi rozvytok v systemi upravlinnia pidpriemstvom [Sustainable development in the enterprise management system]. *Prychornomorski ekonomichni studii*, 95, 25–31.
<https://doi.org/10.32782/bses.95-3>
- Khakhaliev D. O. (2024). Otsinka zabezpechenosti staloho rozvytku pidpriemstva [Assessment of the provision of sustainable enterprise development]. *Biznes Inform*, 5, 338–344.
<https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-5-338-344>
- Khakhaliev D. O. (2024). Formuvannia systemy upravlinnia biznesom na zasadakh staloho rozvytku [Formation of the business management system on the basis of sustainable development]. *Ekonomichnyi prostir*, 191, 424–429.
<https://doi.org/10.32782/2224-6282/191-72>
- Metelenko N., Voronkova V., Nikitenko N., Venher O. & Arkhipov V. (2025). Stanovlennia i rozvytok kontseptsii ekonomiky ta upravlinnia biznesom v umovakh suchasnykh dynamichnykh zmin [Establishment and development of the concept of economics and business management in the conditions of modern dynamic changes]. *Humanities Studies*, 22, 252–261.
<https://doi.org/10.32782/hst-2025-22-99-28>
- Mykolaichuk M. M., Kuspliak I. S. & Lantratov M. S. (2023). Osoblyvosti zabezpechennia staloho rozvytku rehioniv Ukrainy u pisliavoiennyi period [Features of ensuring sustainable development of the regions of Ukraine in the post-war period]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, 2.
<https://doi.org/10.32702/2307-2156.2023.2.8>
- Pylypenko S. M. (2020). Stratehichne upravlinnia pidpriemstvom na zasadakh kontseptsii staloho rozvytku [Strategic enterprise management based on the concept of sustainable development]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 21, 79–85.
<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2019-20-47>
- Sabovchik A. I. & Popovych A. M. (2024). Vyznachennia poniattia ta tsili staloho rozvytku [Definition of the concept and goals of sustainable development]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya «Pravo»*, 86, 415–422.
<https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.5.61>
- Semyhulina I. B. & Yaroshenko I. V. (2026). Perspektyvy publichnoho upravlinnia prostorovym rozvytkom na zasadakh «zelenoi» ekonomiky: mistsevi ta rehionalni instrumenty pidtrymky rozrobky i realizatsii proiektiv «zelenoi» metalurhii dlia vid onovlennia rehioniv ta terytorii Ukrainy [Prospects of public management of spatial development on the basis of the «green» economy: local and regional tools to support the development and implementation of «green» metallurgy projects for the renewal of regions and territories of Ukraine]. *Biznes Inform*, 2, 61–69.
<https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-2-61-69>

REFERENCES

- Bavyko O. & Bondarchuk M. (2019). Trends in the development of the world food market. *Modern science – Moderni věda*, 3, 5–13. https://www.nemoros.cz/_files/ugd/b7f2f7_504f6cb9d0204502876c1d2463e439ba.pdf#page=5
- Bytsiura Yu. V., Manzhula Ye. V. & Iliukhina V. V. (2025). Problemy zabezpechennia staloho rozvytku v Ukraini [Problems of ensuring sustainable development in Ukraine]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, 1, 49–55.
<https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-7>
- Diachenko S. V. (2019). Osoblyvosti mekhanizmu zabezpechennia staloho rozvytku rehioniv [Features of the

- Sharapov V. S. (2023). Formuvannia kontseptsii antykrizovoho menedzhmentu v umovakh voiennoho chasu [Formation of the anti-crisis management concept in wartime conditions]. *Humanities Studies*, 14, 196–207.
<https://doi.org/10.32782/hst-2023-14-91-22>
- Stepanenko T. O. (2020). Teoretychni ta metodychni zasady staloho rozvytku pidpriemstva [Theoretical and methodological foundations of sustainable enterprise development]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriya «Ekonomika i upravlinnia»*, 6(31), 136–141.
<https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-6-23>
- Stepanenko S. V. (2023). Suchasnyi stan investytsiinoho zabezpechennia inkluzyvnoho rozvytku subiektiv ahrobiznesu [Current state of investment support for the inclusive development of agribusiness entities]. *Ekonomichniy prostir*, 185, 43–48.
<https://doi.org/10.32782/2224-6282/185-8>
- Tarasiuk O. V. (2024). Upravlinnia zminamy v zabezpechenni staloho rozvytku pidpriemstv kharchovoi haluzi [Change management in ensuring the sustainable development of food industry enterprises]. *Biznes Inform*, 12, 317–325.
<https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-12-317-325>
- UNCTAD. (2022). *Tapering in a Time of Conflict*. <https://unctad.org/system/files/officialdocument/tdr2021update1en.pdf>
- United Nations. (2015). *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*. <https://sdgs.un.org/2030agenda>
- un.org.ua. (2016). *Tsili staloho rozvytku 2016–2030* [Sustainable Development Goals 2016–2030]. <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytkutysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>
- World Bank. (2024). *Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA3)*. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099021324115085807/pdf/P1801741bea12c012189ca16d95d8c2556a.pdf>
- Дослідження не отримувало зовнішнього фінансування.
Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів.
Інструменти ШІ в підготовці цієї роботи використовувалися для структуризації матеріалу.
- Стаття надійшла до редакції / Received: 05.07.2026
Статтю прийнято до публікації / Accepted: 24.07.2026
Оприлюднено / Published: 19.08.2026